

Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Monistrol de Calders

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: bàsicament la part sud del terme municipal; s'inicia al sud del poble.
Alçada: 472

Coordenades:

Latitud: 41.73775
Longitud: 2.01297
UTM Est (X): 417921
UTM Nord (Y): 4621130

Classificació

Número de fitxa 08128 - 149
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Àrea especial de conservació
Observacions protecció: Decret 106/1987. Llei 12/85 d'Espais Naturals.
Data aprovació: dt., 05/09/2006 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Privada
Titular: diversos propietaris.
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dl., 11/03/2019 - 01:00

Descripció

El Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac està situat a la serralada Prelitoral Catalana, s'estén per gran part de les comarques del Bages, del Vallès Occidental i el Moianès, ocupant un total de 13.694 hectàrees. Els municipis que el componen són: Castellar del Vallès, Granera, Matadepera, Monistrol de Calders, Mura, el Pont de Vilomara i Rocafort, Rellinars, Sant Llorenç Savall, Sant Vicenç de Castellet, Talamanca, Terrassa i Vacarisses. El municipi de Monistrol de Calders compta amb 325,69 ha del seu territori que formen part del Parc Natural, concretament s'estén de la part central cap al sud del terme municipal. El parc està format per dos grans massissos muntanyosos que li donen nom i formen una mateixa entitat orogràfica i geològica, el de Sant Llorenç i la serra de l'Obac, que conflueixen al Coll d'Estenalles. Com a cims més destacats, a Sant Llorenç de Munt, trobem el Montcau, de 1.056 metres d'alçada i la Mola, de 1.103 metres d'alçada; pel que fa a la Serra de l'Obac, destaquen el Castellsapera de 939,3 metres, el turó de Castellar, de 931 metres i el de les Tres Creus de 929,7 metres. El parc està limitat a l'oest per la riera de les Arenes, un afluent de la riera de Rubí, a l'est pel riu Ripoll, al sud pel pla de Terrassa-Sabadell i pel nord fins al Montcau. La hidrografia és complexa, amb un entramat de barrancs, torrents, rieres i torrenteres que alimenten els dos rius principals, el riu Ripoll que desaigua al Besòs i la riera de les Arenes que ho fa al Llobregat. De fet, entre les capçades dels dos cims més alts del parc es situa la divisòria d'aigües entre la conca del Besòs i la del Llobregat. L'orografia d'aquest paisatge és el resultat de l'acció erosiva de l'aigua sobre els conglomerats, gresos i lutites que es van dipositar durant els períodes Eocè-Oligocè. Per això trobem un terreny rocós, escarpat, amb cingleres i falles profundes o canals ben conegudes. En aquest sentit, destaquen les potents masses de conglomerats, en gran part calcaris, conformats per cims escarpats i vessants força tallats, prenent especial relleu grans diàclasis formant cingles i agulles que han quedat separades per acció de l'erosió. La climatologia és del tipus mediterrani subhúmit, fet que determina el tipus de vegetació i fauna que hi és present. Al territori del parc poden diferenciar-se dos dominis de vegetació, d'una banda, el de l'alzina litoral, ocupat bàsicament per pinedes calcícoles de pi blanc, i d'altra banda, el de l'alzina interior o montà amb algunes obagues cobertes per boscos de caducifolis; entre algunes espècies, a destacar que trobem la pinassa (*Pinus nigra*), el pi roig (*Pinus sylvestris*) i l'alzina, (*Quercus ilex*) amb arboç (*Arbutus unedo*) o el bruc del gènere *Erica*. L'ocupació humana al territori que ocupa el parc és documentada des de la Prehistòria; en quant a nuclis de població, compta amb diversitat de nuclis originats a l'Alta Edat Mitjana. Les poblacions que formen part del parc, així com el conjunt del territori, experimentà un increment en el nombre d'habitants i de retruc en el volum d'edificis construïts a partir del segle XVII i especialment del XVIII, coincidint amb un augment poblacional arreu del territori català. Repartits pel territori trobem nombroses capelles, ermites, masos, algun monestir, junt amb altres elements patrimonials de caire més popular resultat de l'acció antròpica sobre el territori, en són un clar exemple la construcció de marges per suportar les feixes o terrasses per plantar-hi vinya, les barraques de vinya, tines, trulls, de forns de calç, forns d'obra o teuleries, les traces d'antigues places carboneres, pous de glaç, fonts i altres tipus de construccions.

Observacions:

La gran diversitat de biòtops, associada al manteniment de recursos nutricionals del territori i la conservació de la qualitat del medi, fa que el massís sigui considerat un excepcional refugi per a moltes espècies de la fauna mediterrània. El característic relleu present al parc, amb gran quantitat de parets rocoses que faciliten la presència de comunitats de vegetació rupícola i de fauna cavernícola. Es considera com una de les zones importants de cria a Catalunya de *Hieraaetus fasciatus*. Al municipi del Monistrol de Calders, el parc té un petit Punt d'Informació ubicat al centre del poble, concretament a la Plaça de la Pedrera; obert els matins dels dissabtes, diumenges i festius des del 2 de març al 25 de juliol, i del 6 de setembre al 13 de desembre. En el parc hi ha diversos centres d'interpretació i punts d'informació repartits pels diferents municipis que l'integren; a través d'aquests, s'ofereixen diferents

tipus de recursos i activitats per conèixer millor el parc, com itineraris, exposicions permanents, visites guiades, així com altres activitats complementàries i més puntuals. De la mateixa manera que tots els Parcs Naturals de Catalunya, el Parc Natural de la Serra del Munt i l'Obac també forma part de la Xarxa Natura 2000, Declarat com a Zones Especials de Conservació de la regió mediterrània en l'Acord de Govern 150/2014, de 4 de novembre de 2014 (el número identificador de la corresponent fitxa és el ES5110010).

Història

L'any 1932 la Generalitat republicana incorpora aquest espai en el planejament, degut al seu valor paisatgístic i natural, constant ja la necessitat de protecció. L'any 1936 s' inclou en un sistema de parcs naturals provincial establert pel pla General d'Ordenació de la Província de Barcelona. Des del 1972 el massís de Sant Llorenç està protegit per un Pla especial d'ordenació que ha promogut la Diputació de Barcelona, dictant mesures legals de protecció i conservació en un Pla d'Ordenació fet per la Diputació de Barcelona i delimitant l'àrea del parc (la publicació de la seva aprovació és en el BOE núm. 87, d'11 d'abril de 1973). L'any 1982, s'aprova la revisió del Pla General ampliant a 9.638 ha. L'any 1987 la Generalitat aprova el decret que permet acomplir al parc les exigències de la Llei d'Espais Naturals (106/1987 de 20 de febrer, pel que es crea el Parc; i publicada la seva modificació en el DOGC 827 de 10 d'abril de 1987). Actualment, després d'una darrera ampliació de protecció (decret 328/1992 de 14 de desembre; aprovat definitivament en el DOGC 2721, del 9 de setembre de 1998), el Pla especial arriba a les 13.694 hectàrees, distribuïdes en 12 municipis de tres comarques diferents. A la comarca del Bages, Monistrol de Calders, Mura, El Pont de Vilomara, Talamanca i Sant Vicenç de Castellet. Al Vallès Occidental, Castellar del Vallès, Matadepera, Rellinars, Sant Llorenç Savall i Terrassa.

Bibliografia

-AMBRÓS I MONSONÍS, Jordi (1998). Text normatiu. Modificació del Pla Especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'Espai Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Ed. Diputació de Barcelona. - DIPUTACIÓ DE BARCELONA. Pla d'ús públic del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac. -DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2019). Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac: Passejades guiades 2019. Diputació de Barcelona, Àrea de Territori i Sostenibilitat. Espais Naturals i Medi Ambient. (Fullet informatiu rutes 2019) -HERNÁNDEZ, J.; MELERO, J.; GRAU, J. (2011): VII Monografies de Sant Llorenç de Munt i l'Obac. Diputació de Barcelona, Àrea de Presidència, Direcció de Comunicació i Àrea d'Espais Naturals. -LORENZO, C.; FERNANDEZ, I. (2009). Rutes de Patrimoni Arquitectònic. Ed. Diputació de Barcelona. <https://parcs.diba.cat/web/SantLlorenç>

